

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและ
การจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ในที่อับอากาศ พ.ศ.๒๕๔๓
ลงวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๓
มีผลบังคับใช้วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๓

โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๓

- **แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
พ.ศ.๒๕๔๑**

ยกเลิกประกาศกระทรวงมหาดไทย

- เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่้อบอากาศ
- ประกาศ ณ วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2533

เจตนาarmi

- เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกจ้างได้รับอันตรายจากการทำงานในที่อับอากาศ ที่อาจจะทำให้ขาดอากาศหายใจหรือได้รับอันตรายจากสารพิษ

ขอบเขตการบังคับ

- ใช้บังคับกับนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่
๑ คนขึ้นไปในสถานประกอบกิจการ
ที่มีที่อาคาร

สาระของกฎกระทรวง

- ◆ นิยาม
- ◆ หมวด 1 บททั่วไป
- ◆ หมวด 2 มาตรการความปลอดภัย
- ◆ หมวด 3 การอนุญาต
- ◆ หมวด 4 การอบรม

ที่ับอากาศ

ที่ซึ่งมีทางเข้าออกจำกัดและมีการระบายอากาศไม่เพียงพอ
ที่จะทำให้อากาศภายในอยู่ในสภาพถูกลักษณะและ
ปลอดภัย

เช่น อุโมงค์ ถ้ำ บ่อ หลุม ห้องใต้ดิน ห้องนิรภัย
ถังน้ำมัน ถังหมัก ถัง ไซโล ท่อ เตา
ภาชนะหรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน

OSHA

สถานที่ับอากาศ

1. มีความกว้างพอที่ลูกจ้างเอาตัวเข้าไปทำงานได้
2. มีทางเข้าออกจำกัด
3. สถานที่ที่ไม่ได้ออกแบบให้ลูกจ้างทำงานอย่างต่อเนื่อง

บรรยากาศอันตราย

สภาพอากาศที่ทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากสภาวะอย่างหนึ่งอย่างใด

- 1.ออกซิเจนต่ำกว่าร้อยละ 19.5 หรือมากกว่าร้อยละ 23.5 โดยปริมาตร
- 2.มีก๊าซ ไอ ละอองที่ติดไฟหรือระเบิดได้เกินร้อยละ 10 ของ LFLหรือ LEL
- 3.มีฝุ่นที่ติดไฟหรือระเบิดได้ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่า LFLหรือ LEL
- 4.ค่าความเข้มข้นของสารเคมีแต่ละชนิดเกินมาตรฐานในกฎกระทรวงฯ เกี่ยวกับสารเคมีอันตราย
- 5.สภาวะอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือชีวิตตามที่รัฐมนตรีประกาศ

LFL หรือ LEL

*ค่าความเข้มข้นขั้นต่ำของสารเคมีแต่ละชนิด
ในอากาศที่อาจติดไฟหรือระเบิดได้
(Lower Flammable limit หรือ
Lower Explosive limit)

ทางเข้าออกจำกัด

ช่องทางที่ลูกจ้างใช้สำหรับเข้าออกที่อับอากาศ

มีความกว้างขนาดพอที่ลูกจ้างจะเข้าไปทำงานได้ หรือ

มีทางเข้าออกเพียงทางเดียว

โดยที่อับอากาศนั้นไม่ได้ออกแบบมาเพื่อ

เป็นสถานที่ทำงานปกติของลูกจ้าง

การระบายอากาศไม่เพียงพอ

การที่มีการระบายอากาศโดยวิธีการตามธรรมชาติ
แต่สภาพอากาศนั้นไม่ถูกสุขลักษณะ
อาจเป็นอันตรายต่อลูกจ้างที่จะเข้าไปปฏิบัติงาน
ทำให้เกิดบรรยากาศอันตรายได้

หน้าที่นายจ้างในการปฏิบัติกับที่อับอากาศ

1.จัดทำป้าย “ที่อับอากาศ อันตรายห้ามเข้า”

บริเวณทางเข้าออก

2.ปิด กั้นมิให้เข้าหรือตกลงไปในที่อับอากาศที่เป็น
ช่อง โฟรง หลุม ถ้ำ

การอนุญาตให้ทำงานในที่อับอากาศ

1. นายจ้างหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องเป็นผู้อนุญาต
2. มีหนังสืออนุญาตตามรายละเอียดอย่างน้อย 11 รายการ
3. ไม่อนุญาตลูกจ้างที่เป็นโรคทางเดินหายใจ โรคหัวใจ หรือโรคที่แพทย์กำหนด
4. ตรวจวัด บันทึกผล ประเมินสภาพอากาศ ถ้าพบ
บรรยากาศอันตรายให้แก้ไข หากแก้ไขไม่ได้ให้ลูกจ้าง
ใช้ PPE

หนังสืออนุญาต

(กำหนดรายละเอียด ไม่มีการกำหนดรูปแบบ)

1.ที่ั๊บอากาศที่เข้าไปทำงาน

2.วัน เวลา

3.งานที่เข้าไปทำในที่ั๊บอากาศ

4.ชื่อลูกจ้างที่เข้าไปปฏิบัติงาน

5.ชื่อผู้ควบคุมงาน

6.ชื่อผู้ช่วยเหลือ

7.มาตรการความปลอดภัยก่อนให้เข้าไป

8.ผลการตรวจสภาพอากาศและ

สถานะที่อาจเกิดอันตราย

9.PPE อุปกรณ์ช่วยเหลือและช่วยชีวิต

10.อันตรายที่อาจได้รับกรณีฉุกเฉิน

และวิธีการหลีกเลี่ยง

11.ชื่อและลายมือชื่อผู้ขออนุญาต

ชื่อและลายมือชื่อผู้อนุญาต

ตัวอย่าง

หนังสืออนุญาตให้ลูกจ้างทำงานในที่อับอากาศ

วันที่.....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....(ข้อ 19(11))

หน่วยงาน/สังกัด.....

.ขออนุญาตให้ผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้จำนวน.....คน คือ (ข้อ 19 (4))

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เข้าไปปฏิบัติงานเกี่ยวกับ.....(ข้อ 19(3))

สถานที่ปฏิบัติงาน.....(ข้อ 19(1))

ในวันที่.....เวลา.....(ข้อ 19(2))

โดยมี ผู้ควบคุมงาน คือ.....(ข้อ 19(5))

ผู้ช่วยเหลือ คือ.....(ข้อ 19(6))

ผลการตรวจปริมาณออกซิเจน.....%(ข้อ 19(8))

ผลการตรวจปริมาณก๊าซ ไอ ละออง ที่ติดไฟหรือระเบิดได้ (ข้อ 19(8))

ก๊าซ.....=.....% ค่าความเข้มข้นขั้นต่ำของสารเคมีแต่ละชนิดในอากาศที่อาจติดไฟหรือระเบิดได้ (LFL หรือ LEL)

ไอ.....=.....% ค่าความเข้มข้นขั้นต่ำของสารเคมีแต่ละชนิดในอากาศที่อาจติดไฟหรือระเบิดได้ (LFL หรือ LEL)

ละออง.....=.....% ค่าความเข้มข้นขั้นต่ำของสารเคมีแต่ละชนิดในอากาศที่อาจติดไฟหรือระเบิดได้ (LFL หรือ LEL)

ฝุ่น.....=.....%ค่าความเข้มข้นที่จะติดไฟหรือระเบิดได้

มาตรการความปลอดภัยที่เตรียมไว้ก่อนการให้ลูกจ้างเข้าไปทำงาน(ข้อ 19(7))

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและอุปกรณ์ช่วยเหลือและช่วยชีวิต(ข้อ 19(9))

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

อันตรายที่ลูกจ้างอาจได้รับในกรณีฉุกเฉิน และ วิธีการหลีกเลี่ยง(ข้อ 19(10))

1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....
5.....	5.....

ลงชื่อ.....
()

ผู้ขออนุญาต (ข้อ 19(11))

(สถานประกอบกิจการ).....อนุญาตให้ผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

จำนวน..... คน เข้าไปปฏิบัติงานพร้อมทั้งผู้ควบคุมงานและผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานตาม วัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวได้
ด้วยภารกิจตามที่กฎหมายกำหนด

ออกให้ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....
()

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุญาตตามข้อ 18 (ข้อ 19(11))

หน้าที่นายจ้างเกี่ยวกับการทำงานในที่อับอากาศ

- 1.อบรมให้กับผู้ปฏิบัติงาน
- 2.จัด PPE อุปกรณ์ช่วยเหลือและช่วยชีวิต
- 3.จัดบริเวณทางเดิน ทางเข้าออก
- 4.ปิดประกาศห้ามสูบบุหรี่หรือพกพาอุปกรณ์จุดไฟ
- 5.จัดอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เหมาะสม
- 6.จัดเครื่องดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพและพอเพียง

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในที่อับอากาศ

◆ ผู้อนุญาต

◆ ผู้ควบคุมงาน

◆ ผู้ช่วยเหลือ

◆ ผู้ปฏิบัติงานในที่อับอากาศ

ในการทำงานในที่อับอากาศจะมีผู้ที่เกี่ยวข้อง
ทั้งหมด ๔ กลุ่ม กลุ่มละอย่างน้อย ๑ คน
รวมเป็นอย่างน้อย ๔ คน

โดยแต่ละกลุ่ม หรือแต่ละคนจะต้องทำหน้าที่
เพียงหน้าที่เดียว

ในเวลาเดียวกันจะทำหลายหน้าที่ไม่ได้

การอบรม

ผู้อบรม

- * นายจ้างหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุญาตแทน

- * ผู้ควบคุมงาน

- * ผู้ช่วยเหลือ

- * ผู้ปฏิบัติงานในที่อับอากาศ

หลักเกณฑ์ วิธีการ หลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด

หน้าที่นายจ้างขณะที่ลูกจ้างทำงานในที่อับอากาศ

1. ตรวจวัด บันทึกผล ประเมินสภาพอากาศ
2. ถ้าพบบรรยากาศอันตรายต้องนำลูกจ้างออกทันที
3. ประเมิน ค้นหาสาเหตุการเกิดบรรยากาศอันตราย
4. แก้ไขหรือหากแก้ไขไม่ได้ต้องให้ลูกจ้างใช้ PPE

5.ควบคุมให้มีการใช้ PPE

6.ปิด กั้น หรือใช้วิธีการอื่นเพื่อไม่ให้สิ่งที่เป็นอันตราย
เข้าสู่ที่อับอากาศ

7.ไม่ให้ลูกจ้างทำให้เกิดความร้อน ประกายไฟ
เว้นแต่มีมาตรการ

8.ไม่อนุญาตให้ลูกจ้างทำงานที่ใช้สารระเหยง่าย สารพิษ
สารไวไฟ เว้นแต่มีมาตรการ

หน้าที่ผู้ควบคุมงาน

- 1.วางแผนการปฏิบัติงานและการป้องกันอันตราย
- 2.ชี้แจง ชักซ้อมให้เป็นไปตามแผน
- 3.ควบคุมและตรวจตราการใช้เครื่องป้องกันอันตราย PPE
- 4.สั่งให้หยุดการทำงานชั่วคราวหรือขอยกเลิกการอนุญาต

หน้าที่ผู้ช่วยเหลือ

- เฝ้าดูแลบริเวณทางเข้าออก
- ติดต่อสื่อสารกับลูกจ้างที่ทำงานในที่อับอากาศ
- ช่วยเหลือลูกจ้างออกจากที่อับอากาศ

หน้าที่ลูกจ้างที่ทำงานในที่อับอากาศ

***ทำงานในที่อับอากาศตามที่ได้รับอนุญาตจากนายจ้าง**

การเก็บหลักฐาน

- *ผลการตรวจวัด การประเมินสภาพอากาศ
การดำเนินการ
- *หนังสือมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ
ในการอนุญาตแทน
- *หนังสืออนุญาต
- *หลักฐานการฝึกอบรม

บทลงโทษ

- ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือ
- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ
- ทั้งจำทั้งปรับ